

«فرصت امروز» بازار ایران و جهان آبریزان را بررسی می‌کند

میگو؛ آبریز محبوب همه مردم جهان

محل استقرار میگوها

در حال حاضر پرورش میگو در استان‌های بوشهر، خوزستان، هرمزگان، سیستان و بلوچستان و طی یکی دو سال اخیر در استان گلستان انجام می‌شود. زمین‌های لم‌بزرع و آب‌شور برای پرورش میگو استفاده می‌شود. به‌طور کلی احداث مزرعه پرورش میگو در کنار خطوط ساحلی صورت می‌گیرد.

صادرات ۱۳ هزار تنی میگو

طی سال‌های اخیر سرمایه‌گذاری‌های گسترده‌ای در دو بخش تولید و عمل‌آوری و توزیع میگو در ایران انجام شده است. رشد و توسعه تولید و تکثیر میگو در مزارع پرورش میگو نه تنها بازار داخلی را پوشش داده، بلکه صادرات بیش از ۱۳ هزار تنی در سال ۹۵ را به ارمغان آورده است.

ارزآوری چنددهه میلیون دلاری

۵۶ میلیون دلار آورده ارزی میگو در سال گذشته بوده است. تولید و پرورش میگو در ایران براساس استانداردهای روز دنیا صورت می‌گیرد و پرورش این آبریز در ایران براساس استانداردهای «EC» انجام می‌شود و به دلیل همین استانداردها، رشد قابل توجهی در حوزه پرورش و تولید میگو داشته‌ایم.

مشتریان میگوی ایران

میگوی ایران خواهان زیادی در کشورهای مختلف دارد. کشورهای از قاره‌هایی چون اروپا، آمریکا، اقیانوسیه و آسیا مشتریان میگوی ایران هستند. حتی کشور چین که به‌عنوان مهم‌ترین و بزرگ‌ترین تولیدکننده آبریز در دنیا شناخته می‌شود در حال حاضر از مشتریان بزرگ میگوی ایران به شمار می‌رود.

۱۸ هزار تن؛ تولید سالانه میگوی پرورشی

بنابر آمار موجود در مورد مصرف داخلی میگو، از حدود ۱۸ هزار تن میگوی پرورشی در طول سال ۹۴، ۵ هزار تن در بازار داخلی مصرف شده است. از طرفی از سال ۹۳ نیز حدود ۵ هزار تن میگوی پرورشی وارد بازار داخلی در سال ۹۴ شده و به مصرف رسیده است.

۱۲۵ واحد فرآوری میگو

بیش از ۱۲۵ واحد فرآوری میگو در کشور ایجاد شده که ۸۰ واحد در استان‌های تولیدکننده و پرورش‌دهنده میگو ایجاد شده‌اند. در هر شیفت کاری این واحدهای فرآوری حداقل ۳۰ نفر مشغول به کار هستند و اشتغال‌زایی در هر شیفت در فصل برداشت به ۶۰ نفر نیز افزایش می‌یابد.

اشتغال‌زایی کارخانه‌های غذای آبریزان

در حال حاضر ۲۴ کارخانه تولید غذای آبریزان در ایران فعالیت می‌کنند. همچنین شش واحد تولید خوراک میگو را انجام می‌دهند. به‌لحاظ میزان اشتغال‌زایی باید گفت که در کوچک‌ترین واحدها حداقل ۳۵ نفر کار می‌کنند و در واحدهای بزرگ به‌طور متوسط ۱۲۵ نفر مشغول به کار هستند.

میگو؛ هدیه بخش خصوصی

تولید میگو با کمترین اتکا به منابع ملی انجام می‌شود. همچنین طی دو سال اخیر تسهیلات بانکی برای تولید میگو حداقل بوده. ۹۹ درصد از سرمایه‌گذاری در این بخش با اتکا به آورده‌های مالی بخش خصوصی بوده و می‌توان پرورش میگو را آورده بخش خصوصی برای اقتصاد ایران دانست.

امکان ۲/۵ برابر افزایش

تولید ۱۸ هزار تنی میگو می‌تواند تا ۲.۵ برابر افزایش یابد چون هم زمینه‌های تولید میگو در ایران فراهم است و هم وضعیت فعلی بازارهای داخلی و خارجی نشان می‌دهد که هر چقدر تولید کنیم مشتری برای فروشش داریم. روسیه از مشتریان و خواهندگان پروپاقرص میگوی ایران است.

گردش مالی بازار میگو در ایران

گردش مالی و سرمایه در گردش بازار میگو در ایران قابل توجه است. برای تولید هر کیلوگرم میگو ۱۱ هزار تومان هزینه می‌شود. اگر ۱۱ هزار تومان را در ۱۸ هزار تن ضرب کنیم، عدد ۱۹۸ میلیارد تومان به دست می‌آید که سرمایه در گردش برای تولید میگو در ایران را نشان می‌دهد.

۱۲ هزار هکتار؛ مساحت استخرهای میگو

در حال حاضر حدود ۱۸۰ هزار هکتار زمین در کشورمان مستعد پرورش میگو شناخته شده که از این میزان حدود ۱۵۰ هزار هکتار مشخص و مزارع در آنها احداث و مابقی نیز در دست اقدام است. از این مقدار نیز حدود ۱۲ هزار هکتار استخر پرورش میگو ساخته شده است.

تولید و تکثیر میگو که از سال ۷۲ در ایران آغاز شده، از جمله بخش‌های استراتژیک تولید در ایران به شمار می‌رود. دلیل اینکه این نوع تولید در حوزه آبریزان را تولیدی استراتژیک معرفی می‌کنند، این است که پرورش این آبریز با حداقل امکانات و در مناطق معمولاً کم‌برخوردار صورت می‌گیرد. به این صورت که زمینی که مزارع میگو در آن ایجاد می‌شود معمولاً زمین غیرقابل کشت برای کشاورزی است و از جمله زمین‌های شور به شمار می‌روند. این امر به‌ویژه در مناطق جنوبی کشور مصداق دارد. همچنین آب مورد استفاده برای پرورش این آبریز نیز آب شور است که نه قابل خوردن و نه برای کشاورزی مناسب است، بنابراین این نوع تولید به حفظ منابع زیستی و مالی کمک می‌کند که جایگاهی استراتژیک برایش ایجاد کرده است.

سرمایه اولیه؛ ۸۰۰ میلیون تومان

هزینه ۸۰۰ میلیون تومانی برای ایجاد یک مزرعه تولید و تکثیر میگو صرف این موارد می‌شود: عملیات خاکبرداری، ساخت استخر، ساخت کانال‌ها، ایجاد ایستگاه پمپاژ، سیستم برق کشی، دستگاه هواده، استخدام نیروی انسانی، خرید بچه میگو، حمل‌ونقل و سرتینگ و بسته‌بندی اولیه.

۴۰ تن میگو از مزرعه ۲۰ هکتاری

سرمایه‌گذار باید بازار را بشناسد تا تولید باکیفیتی داشته باشد و بازار فروش مناسبی به‌دست بیاورد تا سرمایه‌اش از بین نرود. از یک مزرعه ۲۰ هکتاری تا ۴۰ تن میگو برداشت می‌شود و اگر بازارهایی برای فروشش در نظر نگرفته باشید، در نهایت به ضرر احتمالی سرمایه‌گذار منجر می‌شود.

۲۵۰ میلیون تومان

تسهیلات اداره شیلات

عدم داشتن آشنایی فنی و علمی با مراحل مختلف پرورش میگو از ریسک‌های سرمایه‌گذاری در این حوزه است. چنانچه افرادی صرفاً برای دریافت تسهیلات ۲۵۰ میلیون تومانی اداره شیلات به راهاندازی مزرعه میگو اقدام کردند. به همین دلیل بسیاری از استخرهای پرورش میگو بدون استفاده باقی مانده است.

اروپا مقصد صادراتی شاه میگوی آذربایجان غربی

کشورهای اروپایی از جمله آلمان، فرانسه، سوئیس و ارمنستان از مهم‌ترین مقاصد صادراتی شاه‌میگوی تولید شده در این استان هستند. پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال جاری حدود ۸۵ تن شاه‌میگو از دریاچه پشت سد ارس صید و به کشورهای اروپایی صادر شود که ارزش آوری قابل توجهی عاید این استان می‌کند.

ارزآوری شاه میگوی ایرانی

میزان ارزش آوری سالانه شاه‌میگو بیش از ۳۰ میلیارد ریال است. شاه‌میگوی دراز آب شیرین دریاچه پشت سد ارس، جانمندی مختص منابع آبی در آذربایجان غربی است. لازم به ذکر است که ۷۰ نفر از صیادان محلی در قالب پنج شرکت بهره‌بردار نسبت‌به صید این موجود ارزشمند مبادرت کرده‌اند.

پیش‌تازان بازار میگو

چین بزرگ‌ترین تولیدکننده ماهی پرورشی در سال ۲۰۱۵ است. البته لازم به ذکر است که شیوع بیماری EMS در میان میگوهای پرورشی از جمله دلایل اصلی رکود این بازار در کشورهایمانند چین، ویتنام و تایلند بوده که تولید این میگو را با چالش مواجه کرده است.

پرورش میگو در آمریکای لاتین

در کشورهای آمریکای لاتین بیماری EMS تا حدی با موفقیت مهار شده، خصوصاً در مکزیک و به همین دلیل تولید میگو در این کشور در سال ۲۰۱۵ رشد چشمگیری داشته و به ۹ هزار تن رسیده است به طوری که افزایشی ۳۵ درصدی را نسبت به سال قبل نشان می‌دهد.

چرخه اقتصادی میگو

در بازار بین‌المللی

براساس گزارش‌های موجود، حجم فروش میگو در سه ماهه اول سال ۲۰۱۵ در بازار بین‌المللی در مقایسه با سال قبل افزایش یافته و این در حالی است که قیمت صادراتی میگو بین ۲۰ تا ۳۰ درصد در مقایسه با سه ماهه اول در سال ۲۰۱۴ کاهش یافته است.

بزرگ‌ترین واردکنندگان میگو

آمریکا و کانادا بزرگ‌ترین واردکنندگان میگو هستند. همچنین در برخی بازارهای اتحادیه اروپا مانند اسپانیا، فرانسه، ایتالیا، انگلستان، هلند و آلمان، صادرات این غذای دریایی افزایش پیدا کرده است. ژاپن، چین، سنگاپور، تایوان و استرالیا نیز از جمله مشتریان دائمی میگو هستند.

روند صادرات میگو

در سال ۲۰۱۵، ۱۰۲۰۰۰۰ کیلوگرم یا تولید حدود ۹۰ هزار تن میگو، بزرگ‌ترین صادرکننده میگو در سه ماهه نخست سال مذکور بوده و هند با تولید ۷۵ هزار تن، دومین صادرکننده بزرگ این غذای دریایی است. همچنین صادرات میگو از کشورهای اندونزی و تایلند با تولید ۳۵ هزار تنی تا ۱۰ درصد افزایش یافته است.

